

## Column Renzo van Riemsdijk (Masterenzo):

Dynamiek 2: instrumenten ter beïnvloeding van dynamiek.

In dit tweede deel over dynamiek ga ik verder waar ik vorige maand gebleven ben: gereedschappen ter beïnvloeding van dynamiek. Wablijf?

Jawel, ik heb het over de compressor, de limiter en nog een geheim wapen. Al bewaar ik het geheime wapen misschien wel tot volgende maand omwille van de spanningsboog. Spannend!

### De compressor

De compressor is misschien wel het bekendste apparaat om dynamiek te beïnvloeden, vooral omdat een compressor ook zeer regelmatig in mix- en opnamesituaties gebruikt wordt.

Ik ga hier niet de werking van de compressor bespreken. Hierover zijn genoeg instructies/video's te vinden op internet.

Ik ga het wel hebben over de effecten van compressie op een volledige mix, en dat zijn er nogal wat! Allereerst worden de zachte passages harder en de harde passages (pieken) zachter. Ja duh, tell me something new.

Oké, wat ook gebeurt is kleuring van je signaal. Een compressor creëert boventonen (harmonischen) waardoor de muziek net wat voller lijkt te klinken. Van deze eigenschap maken wij mastering engineers dankbaar gebruik om onze masters meer energie en impact te geven.

Een mooie bijkomstigheid van compressie maar pas op: te veel van het goede en je muziek wordt onherstelbaar beschadigd. **Compressie is een onomkeerbaar effect!**

Als die pieken en dalen eenmaal zijn "behandeld" is er geen weg meer terug.

Een ander effect van compressie is dat het de verhoudingen van vocalen en instrumenten in een mix kan beïnvloeden. Een voorbeeld: stel je hebt een gemixte track en het lukt je maar niet om de vocals lekker in de mix te krijgen. Probeer eens een compressor op de eindbus. Bij de juiste instellingen zal je merken dat je de plek van de vocals in de mix kunt beïnvloeden.

Verwacht geen spectaculaire veranderingen maar het kan net het zetje zijn wat een mix nodig heeft. Ook hier geldt: wees voorzichtig! Een overcompressed mix is een doodzonde.

Nu hoor ik je denken: "Oké, mooi allemaal maar welk type compressor moet ik nu kiezen? Een optische? Een vari-mu? Of toch een VCA?"

Tja, daar is niet een eenduidig antwoord op te geven. Iedere compressor heeft zijn eigen sound en karakter. Dat hangt ook af van de in- en outputs van het apparaat. Zitten er transformers in? Deze zorgen voor extra kleur. En dat zonder te veranderen in een auto, hoe verzin je het.

Op het internet is genoeg info te vinden over de verschillende typen compressors en hoe leuk is het om ze zelf te proberen om er zo achter te komen wat voor jou het beste werkt.

Stuur dezelfde mix eens door verschillende compressors met globaal dezelfde instellingen en vergelijk de resultaten. Je zult versteld staan van de verschillen!

## **De limiter**

De (digitale) limiter, het beroemde apparaat achter de loudness war van de afgelopen decennia (Waves L2, de hardware versie).

Met relatief weinig bijverschijnselen is het mogelijk om muziek kneiterhard te laten klinken. Plat als een pannenkoek en lekker steriel ook, dat kan ie als geen ander.

Echter, met mate gebruikt kan een limiter, plug-in of hardware, een master wel degelijk net dat beetje extra push geven wat hij/zij nodig heeft. Wel zonder kleur want limiters zijn in principe gemaakt voor transparantie.

Gewoon een tikkie harder, that's it.

## **Het geheime wapen**

Dat bespreek ik volgende maand, tot dan! ;-)

Renzo

*Renzo (Masterenzo) is een Rotterdamse masteraar. Hij heeft onder meer gewerkt voor Gery Mendes (GMB), Charlie Dée en Phil Bee's Freedom. Nóg meer info over mastering is te vinden op zijn [website](#).*